

Archeologisch proefsleuven- onderzoek op plangebied Meer - John Lijzenstraat, gemeente Hoogstraten.

Definitieve rapportage van de bekomen resultaten.

Meirsman, E. & K.F.M. Verelst

AS - Rapportage 2007- 9

Opdrachtgever:
Milieu Verzorging Kempen nv.
Ulicotenseweg 66b
2328 Meerle-Hoogstraten

1.	Inleiding	2
2.	Doel van het onderzoek	5
3.	Onderzoeksmethode	5
4.	Bodemkundige en landschappelijke situering van het plangebied	7
5.	Resultaten van het onderzoek	8
5.1.	Beschrijving van de aangelegde vlakken en bodemprofielen	8
5.1.1.	Noordelijk deel van het plangebied	8
5.1.2.	Middendeel van het plangebied (dekzandrug)	10
5.1.3.	Zuidelijk deel van het plangebied	12
5.2.	Sporenanalyse	14
5.3.	Het vondstmateriaal	16
5.4.	Conclusies	16
6.	Aanbevelingen	17
7.	Dankwoord	17
8.	Literatuur	17

---

1. Inleiding

Op vraag van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed werd in opdracht van Milieu Verzorging Kempen nv. tussen 12 en 20 november 2007 een archeologisch vooronderzoek, zijnde een verkennende prospectie met ingreep in de bodem (dossiernummer vergunning: 2007/158), uitgevoerd door projectbureau Archaeological Solutions. Op het terrein zal Milieu Verzorging Kempen nv. een industrieel bedrijf voor het verwerken van biomassa bouwen. Aangezien het terrein hierbij wordt genivelleerd bestaat de kans tot beschadiging en/of vernietiging van het potentiële aanwezige bodemarchief.

De vooropgestelde werken en het daarmee samenhangende grondverzet zijn van die aard dat het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed een archeologisch vooronderzoek adviseert.

De te onderzoeken zone was tot op heden nooit archeologisch onderzocht¹ en bijgevolg was de archeologische potentie onbekend. Het voorgestelde vooronderzoek was dan ook een aangewezen mogelijkheid om het projectgebied -in een eerste fase- archeologisch te evalueren teneinde het ongekende archeologisch erfgoed te detecteren, af te lijnen en te registreren. Naast de aanzienlijke omvang van het projectgebied (2,25ha), heeft het plangebied een goede trefkans op de aanwezigheid van archeologica.

Het plangebied is gelegen in de onmiddellijke omgeving van twee bekende archeologische sites, namelijk de Zwaluwstraat en de Meirberg. Archeologisch onderzoek aan de Zwaluwstraat leverde in het verleden sporen op uit de IJzertijd. Op de Meirberg trof men vanaf de jaren '50 van de vorige eeuw sporen aan van een prehistorisch sitecomplex uit het finaal-Paleolithicum (13.500 v.C.) en het Mesolithicum.

Gezien de snelle aantasting van het Kempense landschap, en de bedreiging van de site op zich, werd de Meirberg in 1993 als rijksmonument beschermd. Hierbij geniet de Meirberg vooral naam en faam omwille van het vernieuwend karakter van het onderzoek dat hier vanaf 1970 plaatsvond. De methodologie, die hier voor het eerst werd toegepast, kreeg immers heel wat navolging in binnen- en buitenland.

In 1999 toonde een uitgebreide prospectiecampaagne (De Bie 2000) aan dat de Meirberg een zeer rijke, uitgebreide steentijdsite is. De jagers-verzamelaars lieten er wellicht één miljoen artefacten achter, waarvan tot op heden slechts een fractie werd opgegraven.

Geologisch en topografisch heeft het onderzoeksgebied een groot archeologisch potentieel, gezien de aanwezigheid van een eerder bescheiden dekzandrug. De kans op sporen van bewoning uit de prehistorie is dus reëel.

De geplande werken van burgerlijke bouwkunde -die worden uitgevoerd door Milieu Verzorging Kempen nv.- spitsen zich toe op een rechthoekig perceel van ca. 2,25ha groot, gelegen aan de John Lijsenstraat te Meer. De onderzoekszone is kadastraal bekend als 3^e Afdeling Sectie E, Perceelnummers: 66/f, 69/m, 71/n, 79/b en 82/d.

Het perceel was op het moment van het onderzoek integraal in bezit van Milieu Verzorging Kempen nv., Ulicotenseweg 66b te 2328 Meerle-Hoogstraten. Dhr. Kennes gaf hierbij schriftelijk betredingsrecht, en de toestemming tot archeologisch vooronderzoek.

---

¹ Met uitzondering van het afboren van het plangebied door middel van edelmanboringen door dhr. Marijn Van Gils - begin oktober 2007.

Het perceel was op het ogenblik van het terreinonderzoek in gebruik als landbouwgrond voor het telen van maïs, wat het onmogelijk maakte om eventuele vondstconcentraties aan de oppervlakte vast te kunnen stellen.

Het vooronderzoek werd uitgevoerd door twee archeologen in dienst van projectbureau Archaeological Solutions. Els Meirsman, die de dagelijkse leiding op het terrein waarnam, werd geassisteerd door Katrien van de Vijver, junior-archeoloog.

De projectleiding vanuit projectbureau Archaeological Solutions lag in handen van Kristof Verelst. De begeleiding en bijkomende advisering gebeurde door mevr. Alde Verhaert van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed.

Het mechanische graafwerk werd verzorgd door een kraanman van de firma Milieu Verzorging Kempen nv. zelf. De rapportage vond plaats van 20 t.e.m. 23 november 2007 en gebeurde door projectarcheoloog Els Meirsman, bijgestaan door projectleider Kristof Verelst.

De opmeting van de proefsleuven, en het opstellen van het gegeorefereerd overzichtsplan werd uitgevoerd door landmeter Bruno Van Dessel, in nauwe samenwerking met bovenvernoemde archeologen.

Het aangemaakte gegeorefereerde overzichtsplan is opgenomen als Bijlage VIII bij dit rapport, waarbij het plan de exacte ligging van de proefsleuven weergeeft, geprojecteerd op het onderliggende plan van de bestaande toestand. Tevens werd gezorgd voor de aanduiding van de geplaatste wandprofielen (cfr. infra), sporen en de exacte diepteligging van de sleuven t.o.v. het Oostends Peil: TAW (cfr. infra).

Administratieve gegevens van het terrein

Gemeente : Hoogstraten
Plaats : Meer
Toponiem : John Lijsenstraat ZN
Provincie : Antwerpen
Opdrachtgever : Milieu Verzorging Kempen nv.
Uitvoerder : Projectbureau Archaeological Solutions
Bevoegd gezag : Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed
mevr. Alde Verhaert (Ministerie van de Vlaamse
Gemeenschap)

Gemeentecode : MEE-07-JOH

Administratief nummer opgravingsvergunning :

2007/158 : prospectie met ingreep in de bodem t.a.v.
mevr. Els Meirsman

2007/158 (1) : metaaldetectie t.a.v. dhr. Bert Hoeyberghs

Locatie onderzoeksgebied :

Perceel aan de zuidkant van de John Lijsenstraat, ten
westen van de autosnelweg afrit Meer en de nog bestaande
boerderij, en ten oosten van de site Meirberg-Meer.

Omvang Plangebied : 2,25ha.

Kadastrale gegevens : Hoogstraten 3° Afdeling Sectie E, Perceel: nrs. 66/f, 69/m,
71/n, 79/b en 82/d.

Periode : sporen van aanwezigheid uit het
finaal-Paleolithicum/Mesolithicum

Complextypes : nvt.

Hoogte maaiveld t.o.v. Oostends Peil :
ca. 13m +TAW

Beheer en plaats documentatie :

Projectbureau Archaeological Solutions, Lange
Nieuwstraat 42, 2800 Mechelen (met digitale evenals
analoge kopies aan Milieu Verzorging Kempen nv.,
Agentschap R-O Vlaanderen, het VIOE Buitendienst
Antwerpen, en de CAI te Brussel)
(meer specifiek: volledig uitgewerkte rapportage met (Bijlage
I) Sporelijst, (Bijlage II) Fotolijst van de op CD-ROM
aanwezige fotodatabank; (Bijlage III) Vondst- en Monsterlijst;
(Bijlage IV) Tekeningenlijst; (Bijlage V) Veldtekeningen;
(Bijlage VI) Lijst met gebruikte afkortingen, (Bijlage VII)
Bodemprofielen; en (Bijlage VIII) Gegeorefereerd overzichts-
plan. Het velddagboek werd enkel digitaal aangeleverd).

Beheer en plaats vondsten (vanaf uiterlijk 30/06/2008):

Milieu Verzorging Kempen nv.
Ulicotenseweg 66b
2328 Meerle-Hoogstraten

Afbeelding 1 : Ligging plangebied John Lijsenstraat te Hoogstraten-Meer (Bron: internetsite Google Earth).

2. Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoeksproject was om het plangebied, welk aan een intensief grondverzet zal worden onderworpen, archeologisch te evalueren. Dit gebeurt door archeologische sites te detecteren, af te lijnen en ze samen met eventuele vondsten te registreren, teneinde de noodzaak en concrete aanbevelingen te formuleren voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek. Dit laatste gebeurt in samenspraak met het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed.

3. Onderzoeksmethode

Om het gebied te evalueren luidde het advies van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed dat 12% van het plangebied diende te worden onderzocht op de aanwezigheid van (al dan niet) intacte archeologische waarden.

In het plangebied werden proefsleuven aangelegd met een maximale tussenafstand van 15m. De oriëntatie van het merendeel van de sleuven is noordwest-zuidoost. Twee sleuven, 10 en 13 zijn gezien de bestaande gracht en een hoop zand op het terrein west-oost aangelegd. De oriëntatie van de sleuven zorgt ervoor dat de dekzandrug steeds verticaal wordt doorsneden waardoor een goed landschappelijk beeld werd bekomen van het terrein.

Alle aangelegde proefsleuven waren ca. 3m breed en werden aangelegd door middel van een graafmachine op rupsbanden met een platte graafbak. Teneinde de sporen in het archeologische vlak te kunnen waarnemen en evalueren, werden de te onderzoeken sleuven -na machinale aanleg en waar nodig- manueel opgeschaafd en onderzocht (inclusief de daartoe vereiste metaaldetectie).

Tijdens de werkzaamheden werd erop toegezien dat de kraan niet over het vrijgelegde archeologische niveau reed, teneinde het verstoren van eventuele archeologische sporen te voorkomen.

De lange noordwest-zuidoost georiënteerde proefsleuven 1-9 werden telkens onderverdeeld in zes sectoren (sectoren I tem. VI); sleuven 11 en 12 gezien hun ligging ten zuiden van de bestaande gracht in drie sectoren, de west-oost georiënteerde sleuven 10 en 13 in twee sectoren.

Alle aangetroffen sporen werden opgeschoond, qua aard, samenstelling en kleur beschreven (cfr. Bijlage I: Sporenlijst), en ingemeten met total station (X-, Y- en Z-coördinaten; Z-coördinaten geven de hoogte t.o.v. het Oostends Peil: TAW; Gegeorefereerd overzichtsplan in Bijlage VIII). Alle relevante sporen werden hierbij gefotografeerd (cfr. Bijlage II: Fotolijst); gebeurlijke vondsten in het vlak werden geregistreerd en waar nodig gekoppeld aan grondsporen (cfr. Bijlage III: Vondst- en Monsterlijst). De exacte ligging van de proefsleuven en sporen werden op aanwijzen van de leidende veldarcheoloog door topograaf Bruno Van Dessel opgemeten. Hierbij werden details van de vlakken waar archeologische sporen werden aangetroffen -dit zijn proefsleuven 4, 5 en 7- ook handmatig ingetekend (potloodtekening op schaal 1/50e), aangezien de kans bestond dat de elektronisch ingemeten plannen van de proefsleuven misschien een minder goed beeld gaven van de realiteit (cfr. Bijlage IV: Tekeningenlijst). Gedurende het vooronderzoek werd door projectbureau 'Archaeological Solutions' besloten om welbepaalde sporen te doorsnijden (couperen). Het aanleggen van kijkvensters (dit zijn lokale verbredingen van de proefsleuf ter hoogte van zones met sporen) behoorde -wegens tijdsgebrek- niet tot de mogelijkheden.

Met het oog op het geven van een deskundig advies, behoorde het nemen van een foto van ieder opgeschoond wandprofiel, waarbij voor een accurate beschrijving van ieder bodemprofiel werd gezorgd (cfr. Bijlage VII: Bodemprofielen). Per proefsleuf werd gedurende dit vooronderzoek minstens één en maximaal drie wandprofielen gefotografeerd en bodemkundig beschreven. Op deze manier kon een uitspraak worden gedaan inzake de bodemopbouw en de vastgestelde verstoringsgraad van het plangebied. In totaal werden 25 wandprofielen aangelegd en geadministreerd. Tevens werd de exacte ligging van deze wandprofielen door topograaf Bruno Van Dessel opgemeten (cfr. Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan).

De aanleg van deze wandprofielen kan gezien worden als aanvulling op het eerder uitgevoerd booronderzoek door dhr. Marijn Van Gils².

Uiteindelijk werden 13 proefsleuven over het gehele plangebied aangelegd (cfr. Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan).

---

² Intern rapport opgesteld door dhr. Marijn Van Gils, en gecommuniceerd dd. 17 oktober 2007 tav. mevr. Alde Verhaert (Agentschap R-O Vlaanderen, Entiteit Onroerend Erfgoed).

Lengte van de proefsleuven:

Sleuf 1:	65m	Sleuf 10:	62m
Sleuf 2:	31m	Sleuf 11:	63m
Sleuf 3:	87m	Sleuf 12:	57m
Sleuf 4:	168m	Sleuf 13:	58m
Sleuf 5:	159m		
Sleuf 6:	154m		
Sleuf 7:	155m		
Sleuf 8:	119m		
Sleuf 9:	109m		

Op deze wijze komt het totaal onderzochte oppervlak middels het graven van proefsleuven op ca. 3861m² te liggen, dit is ca. 17.16 % van de totaal opgegeven oppervlakte van het plangebied. Het richtpercentage van 12 % onderzocht gebied werd dus ruim overschreden.

4. Bodemkundige en landschappelijke situering van het plangebied

De ondergrond van het plangebied bestaat uit gestratificeerde Pleistocene dekzanden die bekend staan als de formatie van Wildert. Door herwerking van deze dekzanden ontstond in het Tardiglaciair de formatie van Beerse. In deze zanden kwam tijdens het Holoceen een ijzerpodzol tot ontwikkeling, die later degradeerde tot een humusijzerpodzol (De Bie 2000: 5).

De bodemkaart van België beschrijft voor het plangebied drie verschillende bodemtypes. Het middengedeelte omvat een dekzandrug bestaande uit droge zandgronden

Afbeelding 2 : Uitreksel Bodemkaart van België³.

³ Bron: Bodemkaart van België, kaartbladen 2E Ipenrooi en 7E Hoogstraten, Militair Geografisch Instituut 1965 & 1968 (schaal: 1:20.000). Beide kaartbladen werden in dit geval aan elkaar gekoppeld.

met een duidelijke humus en/of ijzer B-horizont (Zbg). Deze bescheiden rug is in het landschap zichtbaar en wordt aan de noord- en zuidzijde geflankeerd door nattere gebieden. In het noorden betreft het matig natte tot natte lemig-zandgronden met een duidelijke humus en/of ijzer B-horizont (Sdg, Seg). Het zuidelijke gedeelte bestaat uit natte zandgronden met een duidelijke humus en/of ijzer B-horizont (Zeg).

De grootste archeologische potentie in het plangebied ligt ter hoogte van de dekzandrug en in mindere mate in de lager gelegen nattere sedimenten.

In het plangebied kan volgende bodemopbouw worden verwacht (van boven naar beneden):

een donkerbruine humeuze bouwvoor/teellaag (Ap-horizont), een bruine of donkergeelbruine humus en/of ijzer B-horizont, een overgangszone met iets blekere kleuren en minder duidelijke structuur (BC-horizont), en een geelbruine C-horizont.

5. Resultaten van het onderzoek

Proefsleuven 1 t.e.m. 13 zijn genummerd in de volgorde waarop ze zijn aangelegd. De vondsten zijn doorlopend genummerd over het gehele onderzochte gebied in de volgorde waarop ze zijn aangetroffen en geregistreerd.

Hieronder volgt de beschrijving van de aangelegde vlakken en profielen, sporenanalyse, vondsten en conclusie.

5.1. Beschrijving van de aangelegde vlakken en bodemprofielen

Voor de overzichtelijkheid van de resultaten worden de vlakken beschreven aan de hand van de onderverdeling van het plangebied op de bodemkaart van België: een noordelijk deel (paragraaf 5.1.1.), een middendeel met een bescheiden dekzandrug (paragraaf 5.1.2.), en een zuidelijk deel (paragraaf 5.1.3.).

5.1.1. Noordelijk deel van het plangebied

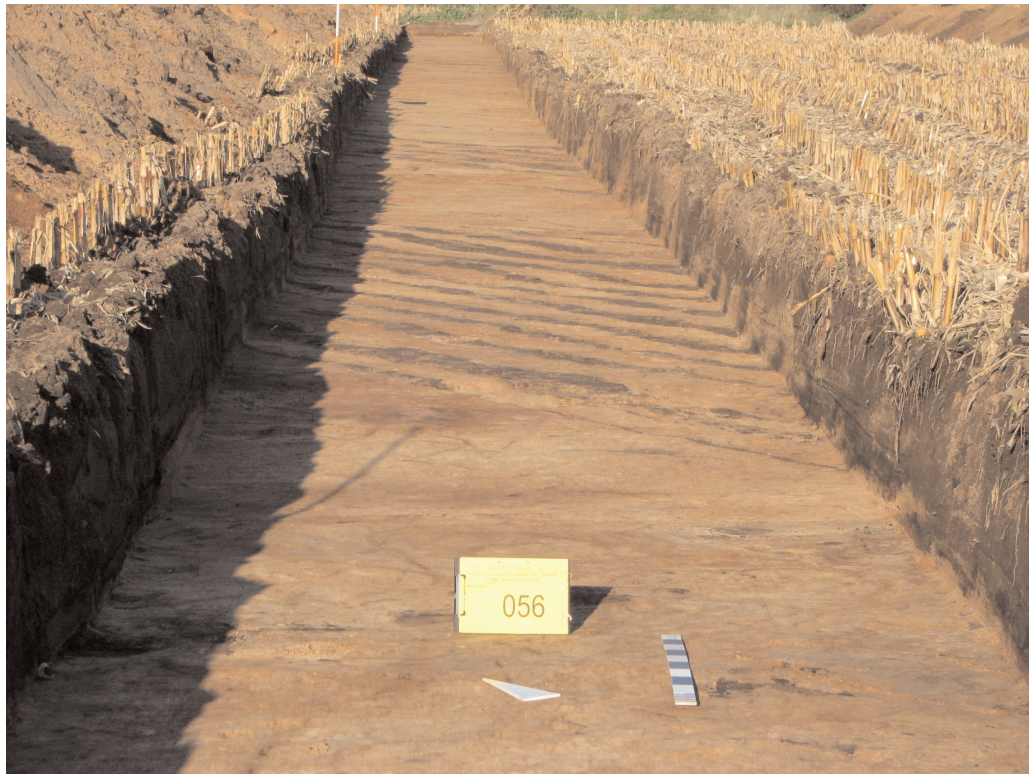
Het noordelijk deel van het plangebied omvat sectoren IV, V en VI van sleuven 3 tot en met 9, en sleuf 10.

Het vlak is aangelegd op het niveau van het ongestoorde geel/lichtbruine zand. Overal is er ijzeraanrijking waargenomen. Het vlak wordt geïnterpreteerd als de C-horizont (moedermateriaal) en lokaal de onderkant van de BC-horizont (dit is de overgangszone naar de C-horizont).

Plaatselijk zijn er (sub)recente verstoringen aangetroffen die hier globaal worden omschreven. Drainagesporen zijn plaatselijk zichtbaar samen met trekkerbandensporen en spitsporen. Ploegsporen werden vooral aangetroffen in het westelijk deel van het plangebied. Deze zijn soms erg geconcentreerd aanwezig waardoor het vlak onder de bouwvoor lokaal erg verstoord is. Sleuf 7 sector IV bevat ploegsporen met een oriëntatie noordoost-zuidwest. De overige sectoren (sleuven 7-8 sectoren V-VI, en put 9 sectoren III-VI) leveren ploegsporen op met als oriëntatie noordwest-zuidoost. Sleuf 8 sectoren III-IV en sleuf 9 sectoren IV-V vertonen dichte concentraties aan ploegsporen. Deze hebben het vlak zwaar verstoord.

Naast een aantal (sub)recente gracht- en/of greppelstructuren, zijn er twee sporen aangetroffen, spoor 002 (sleuf 4, sector IV) en spoor 017 (sleuf 8, sector IV). In paragraaf 5.2 worden deze verder besproken.

Afbeelding 3 : Concentratie ploegsporen (Sleuf 7, sector IV).

Tijdens de aanleg van de bodemprofielen in het noordelijk deel van het plangebied zijn drie verschillende bodemvarianten aangetroffen:

Profiel 3 heeft een 32cm dikke donkergrijszwart egale bouwvoor (A(p)-horizont), met daaronder een 13cm dikke bruin egale, met ijzer aangerijkte B-horizont. Het profiel is aangelegd tot in het geel lichtbruine, iets ijzerhoudende zand van de C-horizont. Dit profiel is tevens het enige waar een gedeelte van de B-horizont nog intact is.

Drie profielen 4, 9 en 25 bevatten een 25cm tot lokaal 40cm dikke bouwvoor (A(p)-horizont). Deze bouwvoor is eveneens egaal donkergrijszwart gekleurd, maar bevindt zich rechtstreeks op het geel/lichtbruine zand van de C-horizont. Profiel 9 bevat onder de bouwvoor nog een restant van spoor 008 (cfr. paragraaf 5.2.: Sporenanalyse).

Profielen 10, 11, 15, 21 en 24 tonen de meest voorkomende bodemopbouw. De bovenste laag bestaat wederom uit een egaal donkergrijszwarte bouwvoor (A(p)-horizont). Zijn dikte varieert tussen 24cm en 33cm. Daaronder is een 18cm tot lokaal 27cm dikke verstoorde laag aanwezig. Deze is donkergrijszwart/donkerbruin gevlekt met plaatselijk lichte brokken, geïnterpreteerd als restant van de B-horizont. Deze verstoorde laag is mogelijk gelinkt aan de 'ontzaveling' van het middengedeelte van het plangebied (zie paragraaf 5.1.2). Onder deze verstoorde laag is meteen het geel/lichtbruine, iets met ijzer verrijkte zand van de C-horizont aanwezig.

Voor een overzicht van de aangetroffen sporen, en hun beschrijving, zie Bijlage I: Sporenlijst.

Voor fotografische opnames van de vlakken en de sporen, zie Bijlage II: Fotolijst & de op CD-ROM aanwezige foto-databank.

Voor een overzicht van de aangetroffen vondsten, zie Bijlage III: Vondst- en Monsterlijst.

Voor een overzicht van de aangemaakte (veld)tekeningen, zie Bijlage IV: Tekeningenlijst en Bijlage V: Veldtekeningen.

Voor de fotografische opname van de geplaatste wandprofielen en hun exacte ligging, zie Bijlage VII: Bodemprofielen & Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan.

Voor de exacte gegeorefereerde ligging van de aangetroffen grondsporen, zie Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan.

5.1.2. Middendeel van het plangebied (dekzandrug)

Het middendeel omslaat sector III van sleuf 2, en sector III van sleuven 4 tot en met 9.

Zoals op het overzichtsplan staat weergegeven zijn ter hoogte van de verwachte ligging van de dekzandrug enkel (sub)recente verstoringen aangetroffen. De onderkant - en dus de maximale diepte van de verstoringen- is hierbij niet opgezocht. Het vlak werd aangelegd op hetzelfde niveau als ten noorden en ten zuiden van de verstoring. Mondelinge overlevering van de naburige boer bevestigt de aanwezigheid van de verstoring als gevolg van het ontgraven van zand voor de aanleg van wegen in de omgeving. Plaatselijk zou deze verstoring tot 1.5m beneden maaiveld rijken. De ontgraving heeft dus zeer zeker alle mogelijk aanwezige archeologica vernietigd.

In put 7 (sector III) is nog een onverstoord restant van de dekzandrug aanwezig. Het vlak bestaat uit geel/lichtbruin zand met ijzeraanrijking en wordt geïnterpreteerd als BC-horizont. In deze BC-horizont zijn een aantal sporen aangetroffen die in paragraaf 5.2 verder worden besproken: S011, S012, S018, S019, S020, S021. Spoor 013 betreft een donkerbruin gevlekt niveau van ca. 5 à 10cm dikte. Dit niveau levert één silexafslag op (vondstnummer 001), en wordt geïnterpreteerd als een restant van de humusaanrijkingshorizont die ontstaat bij podzolizatie van de bodem. Dit is het niveau waar men steentijd, en dus ook de aan de Meirberg gerelateerde vondsten, zou verwachten.

Bodemprofielen 2, 5, 14, 22 en 23 zijn aangelegd in het middendeel van het plangebied.

Profiel 2 toont een verstoring van ca. 50cm -mv. Onder de verstoring komt de geel/lichtbruine C-horizont tevoorschijn. Profiel 5 toont een verstoring van minstens 75cm -mv. Daarentegen laten profielen 14, 22 en 23 nog een stuk originele bodemopbouw zien. De bouwvoor (A(p)-horizont) is egaal donkergrijszwart gekleurd en 20cm tot lokaal 30cm dik. Daaronder bevindt zich een 12cm tot 29cm dikke verstoorde laag. Deze verstoringslaag is donkergrijszwart/donkerbruin gevlekt met lichtere brokken.

Het eerste onverstoorde niveau bestaat uit een 12cm dikke BC-horizont, welke lichtgrijsbruin gevlekt zand bevat. Bij profiel 14 is de top van het ongestoorde niveau grijsig en 7cm dik. Deze top heeft dezelfde kenmerken als spoor 013, welke als restant van de humusaanrijkingshorizont (Bh) werd omschreven. Het onderste niveau is bruinig. Daaronder bevindt zich wederom in alle profielen het geel/lichtbruine, licht ijzerrijke zand van de C-horizont.

Afbeelding 4 : Algemeen zicht op de verstoring in het middengedeelte van het plangebied door ontzaveling (Sleuf 5, sector III).

Voor een overzicht van de aangetroffen sporen, en hun beschrijving, zie Bijlage I: Sporenlĳst.

Voor fotografische opnames van de vlakken en de sporen, zie Bijlage II: Fotolĳst & de op CD-ROM aanwezige foto-databank.

Voor een overzicht van de aangetroffen vondsten, zie Bijlage III: Vondst- en Monsterlĳst.

Voor een overzicht van de aangemaakte (veld)tekeningen, zie Bijlage IV: Tekeningenlĳst en Bijlage V: Veldtekeningen.

Voor de fotografische opname van de geplaatste wandprofielen en hun exacte ligging, zie Bijlage VII: Bodemprofielen & Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan.

Voor de exacte gegeorefereerde ligging van de aangetroffen grondsporen, zie Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan.

5.1.3. Zuidelijk deel van het plangebied

Het zuidelijk deel wordt gedefinieerd als sectoren I en II van sleuven 1, 4 tot en met 7, en sleuven 11, 12 en 13.

De sleuven zijn aangelegd ter hoogte van het onverstoorde geel/lichtbruine zand met ijzeraanrijking. In sleuf 12 (sector II) is plaatselijk geelwit zand aangetroffen, een lokale zone waar geen ijzeraanrijking gebeurde. Het vlak wordt geïnterpreteerd als C-horizont (moedermateriaal), en misschien plaatselijk de onderkant van een BC-horizont (dit is overgang naar de C-horizont).

Ook in dit deel zijn (sub)recente verstoringen aangetroffen bestaande uit drainagegreppels en een aantal ploegsporen die zowel noordoost-zuidwest als noordwest-zuidoost zijn georiënteerd.

Bij de aanleg van de bodemprofielen in het zuidelijke deel, kunnen vier verschillende bodemvarianten worden onderscheiden:

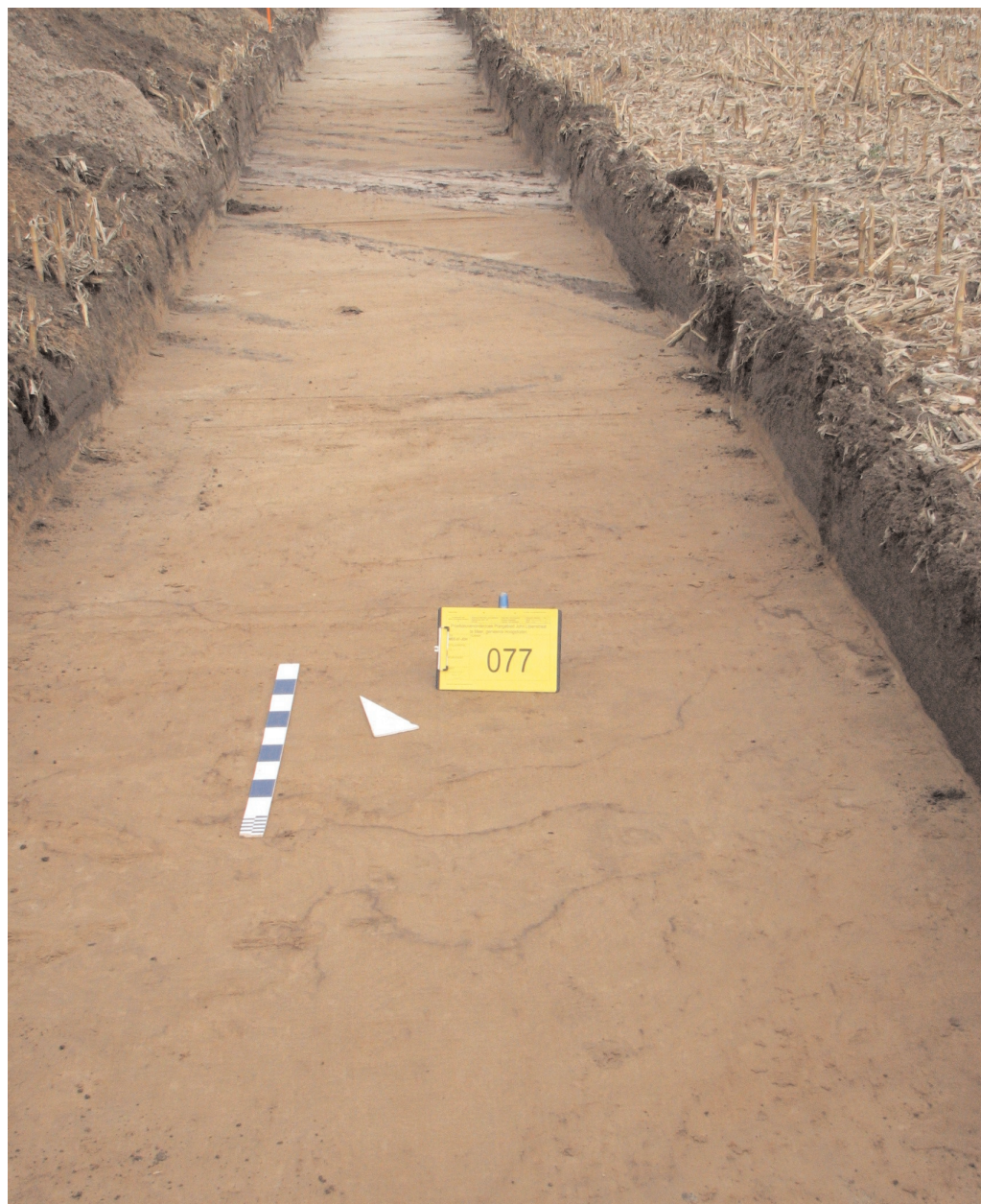
Profielen 1, 12 en 20 vertonen een gelijkaardige bodemopbouw. De bouwvoor (A(p)-horizont) is 28cm tot 35cm dik en egaal donkergrijszwart gekleurd. De onverstoorde grond begint met bruin, zeer ijzerrijk zand, een restant van de BC-horizont. De dikte van deze BC-horizont varieert van 2cm tot 21cm. Onder deze BC-horizont bevindt zich in profiel 1 een grindlaag, en in profielen 12 en 20 het geel/lichtbruine zand van de C-horizont.

De bouwvoor (A(p)-horizont) van profielen 6, 18 en 19 is donkergrijszwart egaal en tussen de 20cm à 30cm dik. Daaronder bevindt zich een verrommelde donkerbruinzwart gevlekte laag met lichtere vlekken. Zijn dikte varieert van 12cm tot 38cm. Waarschijnlijk is deze verstoring in profiel 6 te linken aan de ontzaveling van het gebied. De verstoring in profielen 18 en 19 valt op zijn beurt te linken aan een toenmalige weg. Deze weg is nog zichtbaar op oude verkavelingsplannen uit de 20ste eeuw.

Profiel 13 heeft een egaal donkergrijszwarte bouwvoor (A(p)-horizont) van 31cm dik. Daaronder bevindt zich een 20cm dikke verstoorde laag. Deze is bruinzwart met lichtere vlekken, en kan gelinkt worden aan de ontzaveling in het gebied. Een restant van de bruine B-horizont is aanwezig. De B-horizont is 6cm dik, en ijzerrijk. De geel/lichtbruine C-horizont is onder deze B-horizont aanwezig.

Profielen 7, 16 en 17 vertonen een egaal donkergrijze bouwvoor (A(p)-horizont) van 29cm tot lokaal 40cm dik. Daaronder duikt de C-horizont op, met zijn iets ijzerrijk geel/lichtbruin zand.

Afbeelding 5 : Algemeen zicht op de ijzerhoudende en niet ijzerhoudende C-horizont (Sleuf 12, sector I).

Voor een overzicht van de aangetroffen sporen, en hun beschrijving, zie Bijlage I: Sporenlijst.

Voor fotografische opnames van de vlakken en de sporen, zie Bijlage II: Fotolijst & de op CD-ROM aanwezige foto-databank.

Voor een overzicht van de aangetroffen vondsten, zie Bijlage III: Vondst- en Monsterlijst.

Voor een overzicht van de aangemaakte (veld)tekeningen, zie Bijlage IV: Tekeningenlijst en Bijlage V: Veldtekeningen.

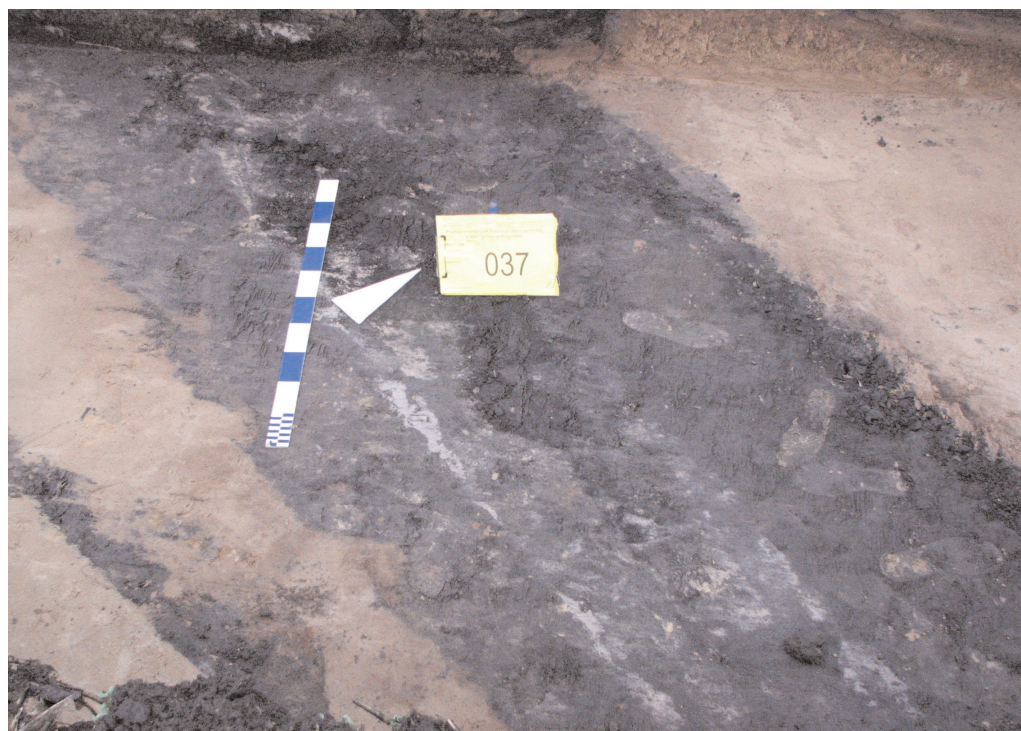
Voor de fotografische opname van de geplaatste wandprofielen en hun exacte ligging, zie Bijlage VII: Bodemprofielen & Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan.

Voor de exacte gegeorefereerde ligging van de aangetroffen grondsporen, zie Bijlage VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan.

5.2. Sporenanalyse

De sporenanalyse gebeurt naar aanleiding van de aard en de kleur van de sporen.

De proefsleuven hebben een aantal gracht- en/of greppelstructuren aan het licht gebracht die in meerdere proefsleuven zijn aangetroffen. Hun vulling is donkerbruin-zwart gevlekt met lichtere delen. In deze sporen werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Hierdoor is het moeilijk om ze te dateren. Toch wijst de brokkelige, zeer donkere vulling en scherpe aflijning in het vlak op een (sub)recente oorsprong. Er kunnen globaal twee oriëntaties aan deze gracht- en/of greppelstructuren worden toegewezen: sporen 001, 004, 005, 006 en 009 lopen zuidwest-noordoost over het plangebied; sporen 007, 008, 014 en 015 hebben een noordwest-zuidoost oriëntering. Spoor 016 is enkel in sleuf 9 aangetroffen; spoor 022 enkel in sleuven 8 en 9. De gemiddelde breedte van deze gracht- en/of greppelstructuren varieert steeds rond 1m. Enkel spoor 008 is gecoupeerd (cfr. Bijlage VII: Bodemprofielen; profiel 9) en is 10cm diep. Het gaat waarschijnlijk om (sub)recente gracht- en/of greppelstructuren die deel uitmaakten van een vroegere parcelering in het gebied, hoewel niet kan uitgesloten worden dat sommige 'structuren' doodgewone watervoerende depressies in het landschap waren.

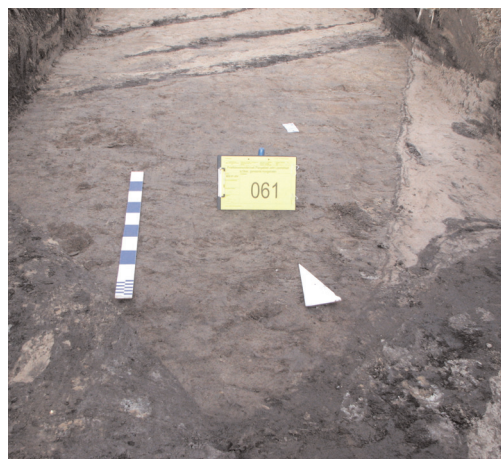

Afbeelding 6: Spooroverzicht van de (sub)recente gracht- en/of greppelstructuur S001 (Sleuf 6, sector IV).

In de BC/C-horizont zijn een aantal vaag grijze verkleuringen waargenomen. Meer specifiek gaat het om sporen 002 (sleuf 4, sector IV), 010 (sleuf 7, sector V), 011 (sleuf 7, sector III), 018 (sleuf 8, sector III), 019 (sleuf 9, sector III), 020 (sleuf 9, sector III), en 021 (sleuf 9, sector III). Sporen 018 en 020 zijn grotere oppervlakten waar de lichtgrijze verkleuringen zich manifesteren. Spoor 018 is gecoupeerd in het oostprofiel van de put. Het betreft een lichtgrijswit gevlekte laag van 5cm dik. Sporen 003, 010, 019 en 021 zijn eveneens gecoupeerd en leveren een kuilvorm op. De vulling is te verrommeld om een restant te zijn van bodemvorming. Verder hebben de sporen geen vondsten opgeleverd. Ze worden dus eerder als antropogeen dan natuurlijk aanzien, maar zijn moeilijk in een context te plaatsen.

Spoor 013 (sleuf 7, sector III) is zoals eerder vermeld bij de vlak- en profielanalyse (paragraaf 5.1.3) donkerbruin egaal gekleurd en heeft een compacte structuur. Dit spoor kan aanzien worden als restant van de humusaanrijkingshorizont (Bh) van de in het plangebied verdwenen podzolbodem. Dit bodemkundig niveau is het niveau voor het aantreffen van archeologica uit de steentijd. Dit wordt ook bevestigd door vondstnummer 001, een silexafslag.

Spoor 003 (sleuf 5, sector II) is een lichtgeel spoor, welke na couperen wijst op een kuil. Dit spoor bevatte de tweede silex -in situ- binnen het plangebied (vondstnummer 003). Qua textuur en voorkomen is dit het enige archeologische spoor aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

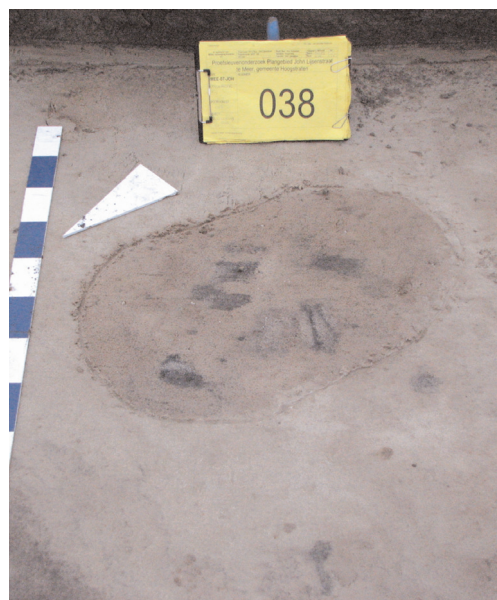
Afbeelding 7: Overzicht spoor 013 (Sleuf 7, sector III).

Afbeelding 8: Doorsnede van spoor 002 (Sleuf 4, sector IV).

Afbeelding 9: Vlakoverzicht sleuf 8 (sector III) met de aanwezige lichtgrijze verkleuringen (S018).

Afbeelding 10: Spooroverzicht S003 (Sleuf 5, sector II).

Twee sporen 012 (sleuf 7, sector III) en 017 (sleuf 8, sector IV) zijn ondiepe sporen, respectievelijk 5cm en 8cm diep. Ze zijn gevuld met een donkerbruine egale vulling die erg aan de (sub)recente sporen doet denken. Ze worden alsdusdanig niet als archeologische sporen geïnterpreteerd, maar wel als (sub)recente verstoringen.

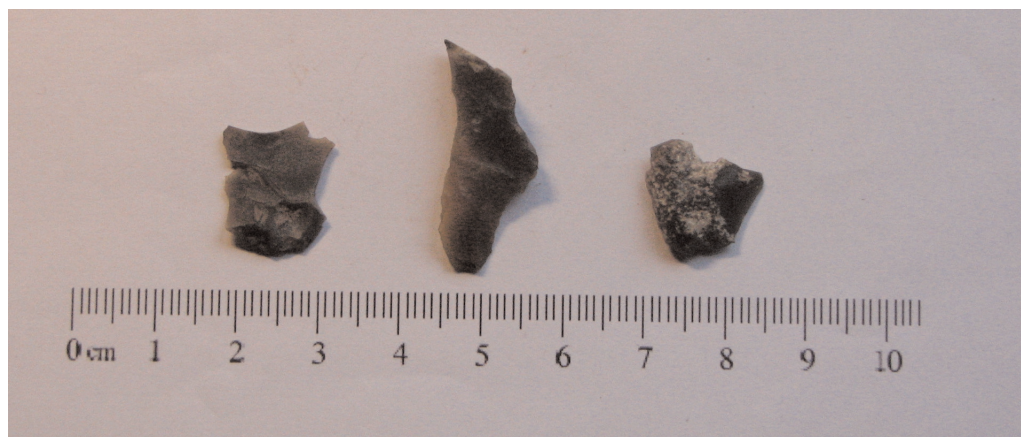

5.3. Het vondstmateriaal

Het vondstmateriaal bestaat uit drie stukjes silex. Vondstnummer 001 is afkomstig uit spoor 013 (sleuf 7, sector III) en is een kleine silexafslag. Vondstnummer 002 is gevonden in een ploegspoor tijdens de aanleg van het vlak in sleuf 9 (sector V). Het betreft een geretoucheerde kernrandkling.

Vondstnummer 003, afkomstig uit de vulling van spoor 002 (sleuf 5, sector II) is eveneens een silexafslag. Voor een datering moeten we verwijzen naar de ruime periode finaal-Paleolithicum en Mesolithicum, hetgeen overeenkomt met de in de nabijheid gelegen site Meirberg.

Vondstnummer 004 is een koperen muntje, welke in de (sub)recente versterking van sleuf 5 (sector III) werd aangetroffen. Het betreft een 19^e eeuwse 1cent stukje (Koninkrijk België); 17mm.

Afbeelding 11: Van links naar rechts, een silexafslag (vondstnummer 001) - een geretoucheerde kernrandkling (vondstnummer 002) - en een silexafslag (vondstnummer 003).

5.4. Conclusies

Aan de hand van bovenstaand overzicht aan resultaten, kunnen volgende conclusies worden geformuleerd:

De topografie van het gebied is danig verstoord door ontzaveling. Meer specifiek vond deze ontzaveling plaats op de dekzandrug in het midden van het plangebied, de locatie met de hoogste archeologische potentie. Op één locatie is nog een restant gevonden van de onderzijde van de met humus aangerijkte horizont (Bh) van de podzol. Vergeleken met de gegevens van de naburige site Meirberg, is dit het niveau waar de archeologie van de steentijd kan verwacht worden. Het restant, in het onderzoek spoor 013 genoemd, leverde inderdaad een silexafslag op die in de periode finaal-Paleolithicum en Mesolithicum kan worden ondergebracht. Gezien het ontbreken van dit niveau in de rest van het plangebied en de zeer weinige vondsten elders in het plangebied, heeft het gebied verder weinig potentie voor vondsten uit het finaal-Paleolithicum en Mesolithicum.

Daarnaast zijn nog een aantal lichtgrijze sporen aangetroffen in de BC/C-horizont. Sporen 002, 010, 019 en 021 laten in de coupe een kuilvorm zien. De overige sporen 011, 018 en 020 zijn zichtbaar als lichtgrijze verkleuringen in het vlak. Archeologisch vondstmateriaal ontbreekt echter om deze in een archeologische context te kunnen plaatsen.

Eén silexafslag werd in de vulling van een lichtgrijs gekleurd spoor (Spoor 003) aangetroffen (vondstnummer 003). De coupe liet een duidelijke kuilvorm zien.

6. Aanbevelingen

De resultaten van het archeologisch vooronderzoek tonen aan dat er géén duidelijke aanwijzingen zijn voor archeologische sites in het door ons onderzochte gebied. Er is dan ook géén reden om een bijkomend onderzoek te verantwoorden, met als gevolg dat de terreinen kunnen worden vrijgegeven voor archeologisch vervolgonderzoek. Deze aanbeveling werd officieel overgenomen door het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed (mevr. Alde Verhaert) op maandag 10 december 2007.

Hierbij verwijzen we evenwel naar artikel 8 van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, dat wijst op de meldingsplicht binnen de drie dagen bij de bevoegde administratie inzake toevalsvondsten en waarin bepaald wordt dat de gevonden archeologische vondsten of sporen tot de tiende dag na de melding in onveranderde toestand dienen te worden bewaard, beschermd en toegankelijk moeten worden gesteld voor de bevoegde gemachtigde. De termijn kan door de regering of haar gemachtigde worden ingekort na onderzoek of indien deze verplichting aanleiding zou geven tot onverantwoord hoge kosten. De termijn van tien dagen kan echter ook verlengd worden als het onderzoek aanleiding geeft tot een opgraving.

7. Dankwoord

Graag wensen we Milieu Verzorging Kempen nv. te danken voor het vertrouwen dat het als opdrachtgever in projectbureau Archaeological Solutions stelt. Speciale dank gaat hierbij uit dhr. Frank Kennes, Grond- en waterwerken Kennes BVBA, die garant stond voor een vlotte samenwerking op het terrein. Ook dhr. Bruno Van Dessel, onder wiens leiding de altimetrische en planimetrische opmetingen werden verricht, en die tevens een zeer gewaardeerde bijdrage leverde bij de productie van het gegeorefereerde overzichtsplan in Bijlage VIII, wordt hierbij bedankt. Tenslotte een woord van dank aan dhr. Marijn Van Gils voor zijn inhoudelijke bijdrage aan dit rapport.

8. Literatuur

Bodemkaart van België, 1968. Verklarende tekst bij de kaartbladen Ipenrooi 2E & Meerle 3W, Uitgever IWONL.

De Bie, M. 2000. Het Steentijdmonument te Meer-Meirberg (Hoogstraten). Archeologisch waarderingsonderzoek Campagne 1999: percelen Sie E, nrs. 601, 60k, 65v, 62e, 63s & 111h. Intern Rapport Instituut Archeologisch Patrimonium Meer-Meirberg 1999. Zellik.

Intern rapport van de bekomen resultaten afkomstig uit het booronderzoek. Opgesteld door dhr. Marijn Van Gils, en gecommuniceerd dd. 17 oktober 2007 tav. mevr. Alde Verhaert.

BIJLAGE I: Sporenlijst

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lĳsenstraat'	Plaats: Meer - Prov. Antwerpen		Controle:
Projectnummer: AS 07 - 008	Gemeente: Hoogstraten		
Projectcode: MEE-07-JOH	Jaar: 2007	Toponiem: 'John Lĳsenstraat'	

Spoornummer	Sleuf	Vlak	TAW	Kleur	Spoorrelatie	Vondstnr.	Coupe	Aard spoor & omschrijving
S001	3,4,5, 6,7,8, 9	1	Tussen 13.10+ en 13.43+	DGRZW	ZW-NO Scherp afgelijnd	/	NEE	(Sub-)recente gracht- en/of greppelstructuur (waterrijk)
S002	4	1	13.48+	DGR egaal	Scherp afgelijnd	/	JA -28cm	Kuil?, HK-spikkels
S003	5	1	13.28+	DGE egaal	Scherp afgelijnd	V003	JA -24cm	Kuil
S004	1,4,5, 6	1	Tussen 13.57+ en 14.04+	DGRZW/LBRGE gevekt	W-O Scherp afgelijnd 005, 006	/	NEE	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur
S005	1,4,5, 6	1	Tussen 13.56+ en 13.97+	DGRZW/LBRGE gevekt	W-O 004,006	/	NEE	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur
S006	1,4,5, 6	1	Tussen 13.42+ en 13.81+	DGRZW/LBRGE gevekt	W-O 004,005	/	NEE	Recente gracht, loopt over drainage
S007	5,6,7	1	Tussen 12.89+ en 13.39+	DGRZW	NW-ZO Scherp afgelijnd	/	NEE	(Sub)recente gracht (sterk beworteld)
S008	5	1	13.09+	DBR/LBR gevekt	NW-ZO Scherp, brokkelige vulling	/	JA, profiel 9 -12cm	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur
S009	4,5	1	Tussen 13.10+ en 13.21+	DBR/LBR gevekt	ZW-NO Scherp, brokkelige vulling	/	NEE	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur
S010	7	1	13.26+	LGR/BR gevekt	/	/	NEE	Kuil?, vage omlijning

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lĳsenstraat'		Plaats: Meer - Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 - 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH	Jaar: 2007	Toponiem: 'John Lĳsenstraat'			

Spoornummer	Sleuf	Vlak	TAW	Kleur	Spoorrelatie	Vondstnr.	Coupe	Aard spoor & omschrijving
S011	7	1	13.38+	GR egaal/bioturbatie	+/- scherp begrensd	/	JA -18cm	Kuil?
S012	7	1	13.32+	Grijzig	/	/	JA -6cm	Kuil?
S013	7	1	13.40+	Egaal BR	Scherp afgelijnd	V001	JA	Onderste gedeelte van de humusaanrijkingshorizont van de podzol
S014	12,13	1	Tussen 13.17+ en 13.24+	LGRWI zand	NW-ZO Ploegspoor over greppel	/	NEE	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur in put 13 ca. 130cm breed
S015	12,13	1	Tussen 13.18+ en 13.25+	LGRWI/DGR gevlekt	NW-ZO	/	NEE	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur in put 13 ca. 90cm
S016	8,9	1	Tussen 13.19+ en 13.26+	DGR/ZWDGR gevlekt	NW-ZO Ploegsporen over greppel	/	NEE	(Sub)recente gracht- en/of greppelstructuur
S017	8	1	13.15+	ZWDGR vlekkeurig	Ploegsporen over spoor, vage aflijning	/	JA -8cm	Kuil?, HK-spikkels, bioturbatie
S018	8	1	Tussen 13.35+ en 13.47+	LGR DGR DBR gevlekt	Recente greppels en ploegsporen over spoor Verband met S020?	/	JA	'vuile laag', mogelijk antropogeen niveau?
S019	9	1	13.34+	ZWDGR vlekkeurig	In S020	/	JA -20cm	Kuil?, HK-spikkels, vage omlĳning
S020	9	1	13.30+	LGR DGR BR gevlekt	Ploegsporen over greppel Verband met S018?	/	NEE	'vuile laag', mogelijk antropogeen niveau?

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'	Plaats: Meer - Prov. Antwerpen	Controle:
Projectnummer: AS 07 - 008	Gemeente: Hoogstraten	
Projectcode: MEE-07-JOH	Jaar: 2007	
Toponiem: 'John Lijsenstraat'		

Spoornummer	Sleuf	Vlak	TAW	Kleur	Spoorrelatie	Vondstnr.	Coupe	Aard spoor & omschrijving
S021	9	1	13.30+	DGR met ZW vlekken	Ploegspoor over spoor	/	JA -22cm	Kuil?, HK-spikkels
S022	9	1	13.21+	DGR met ZWDGR vlekken	NO-ZW Ploegsporen over greppel	/	NEE	Recente gracht-en/of greppelstructuur

BIJLAGE II: Fotolijst ⁴

⁴ Het volledige corpus van fotografische opnamen staat op de CD-ROM die als addendum aan het analoge rapport wordt bijgevoegd.

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'		Plaats: Meer - Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 - 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F001	1	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F002	1	1	/	O	O	JA	2	12-11-07	Profiel 1 (sector I)
F003	1	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F004	2	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F005	2	1	/	O	O	JA	2	12-11-07	Profiel 2
F006	3	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)
F007	3	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F008	3	1	/	O	O	JA	2	12-11-07	Profiel 3 (sector V)
F009	3	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)
F010	4	1	/	NNO	/	/	3	12-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)
F011	4	1	/	NNO	/	/	4	12-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F012	4	1	/	NNO	/	/	3	12-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)
F013	4	1	001	WZW	/	/	2	12-11-07	Spooroverzicht, recente gracht (sector V)
F014	3	1	001	WZW	/	/	2	12-11-07	Spooroverzicht, recente gracht (sector V)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'		Plaats: Meer – Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 – 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F015	4	1	002	WZW NO	/	NEE JA	3 3	12-11-07 19-11-07	Spooroverzicht (kuil?), houtskoolspikkels (sector IV) Coupe spoor (kuil), houtskoolspikkels
F016	4	1	THV 002	O	O	JA	2	12-11-07	Profiel 4 (sector IV)
F017	4	1	/	NNO	/	/	2	12-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F018	4	1	/	O	O	JA	2	12-11-07	Profiel 5 (sector III)
F019	4	1	/	NNO	/	/	3	12-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F020	4	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F021	4	1	/	O	O	JA	3	13-11-07	Profiel 6 (sector II/I)
F022	5	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F023	5	1	/	NNO	/	/	2	13-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F024	5	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F025	5	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)
F026	5	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F027	5	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)
F028	6	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijzenstraat'		Plaats: Meer – Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 – 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijzenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F029	6	1	/	ZW	/	/	3	13-11-07	Sfeerfoto werkzaamheden, Katrien en kraan
F030	5	1	/	O	O	JA	3	13-11-07	Profiel 7 (sector II)
F031	5	1	/	O	O	JA	3	13-11-07	Profiel 8 (sector III)
F032	5	1	008	O	O	JA	3	13-11-07	Profiel 9 (sector V)
F033	6	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F034	6	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)
F035	6	1	/	NNO	/	/	3	13-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F036	5	1	001	WZW	/	/	3	13-11-07	Spooroverzicht, recente gracht (sector IV)
F037	6	1	001	WZW	/	/	3	13-11-07	Spooroverzicht, recente gracht (sector IV)
F038	5	1	003	ZO	JA	JA	4 3	13-11-07 19-11-07	Spooroverzicht (sector I/II) Coupe
F039	/	/	/	/	/	/	/	/	Nummer niet uitgedeeld...
F040	6	1	004, 005	NNO	/	/	2	14-11-07	Vlakoverzicht (sector II) en sporen 004, 005
F041	6	1	006	NNO	/	/	2	14-11-07	Vlakoverzicht (sector I) en spoor 006
F042	6	1	004	WZW	/	/	2	14-11-07	Spooroverzicht S004, recente gracht (sector II)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'		Plaats: Meer – Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 – 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlakte	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F043	6	1	005	WZW	/	/	2	14-11-07	Spooroverzicht S005, subrecente gracht (sector II)
F044	6	1	006	WZW	/	/	2	14-11-07	Spooroverzicht S006, subrecente gracht, loopt over drainage (sector I)
F045	5	1	008	NW	/	/	2	14-11-07	Spooroverzicht S008, subrecente gracht (sector V)
F046	5	1	009	ZW	/	/	2	14-11-07	Spooroverzicht S009, subrecente gracht (sector V)
F047	7	1	/	NNO	/	/	3	14-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)
F048	7	1	/	NNO	/	/	3	14-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F049	7	1	/	W NNO	/	/	1 1	14-11-07	Spooroverzicht S007, subrecente gracht (sector VI)
F050	6	1	/	O	O	JA	2	14-11-07	Profiel 10 (sector V)
F051	6	1	/	O	O	JA	2	14-11-07	Profiel 11 (sector III/IV)
F052	6	1	/	O	O	JA	2	14-11-07	Profiel 12 (sector II)
F053	7	1	/	O	O	JA	2	14-11-07	Profiel 13 (sector I/II)
F054	7	1	013	O	O	JA	2	14-11-07	Profiel 14 (sector III) vaste ondergrond
F055	7	1	/	O	O	JA	2	14-11-07	Profiel 15 (sector VI)
F056	7	1	010	NNO	/	/	2	14-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'		Plaats: Meer – Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 – 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F057	7	1	010	ZO	/	/	2	14-11-07	Detail S010 (kuil?) (sector III)
F058	7	1	011	OZO NNO	NEE JA	NEE JA	2 2	14-11-07 19-11-07	Spooroverzicht S011 (sector III) Coupe
F059	7	1	012	O	NEE JA	NEE JA	2 2	14-11-07 19-11-07	Spooroverzicht S012 (sector III) Coupe
F060	7	1	/	NNO	/	/	2	14-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F061	7	1	013	NNO W	NEE JA	NEE JA	2 3	14-11-07 19-11-07	Spooroverzicht S013, vondst 001 (sector III) Coupe
F062	7	1	/	NNO	/	/	2	14-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F063	8	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)
F064	8	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F065	8	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)
F066	8	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F067	8	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht detail (sector III)
F068	10	1	/	ZO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F069	10	1	/	O	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F070	9	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector VI)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'		Plaats: Meer – Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 – 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F071	9	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector V)
F072	9	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector IV)
F073	9	1	/	NNO	/	/	3	15-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F074	11	1	/	NNO	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F075	11	1	/	NNO	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F076	11	1	/	NNO	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F077	12	1	/	NNO	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F078	12	1	/	NNO	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F079	12	1	/	NNO	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector III)
F080	13	1	/	O	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector I)
F081	13	1	/	O	/	/	3	16-11-07	Vlakoverzicht (sector II)
F082	13	1	014/015	NNO	/	/	3	16-11-07	Spooroverzicht (sector II)
F083	13	1	/	NNO	NNO	/	3	16-11-07	Profiel 16 (sector I)
F084	12	1	/	O	O	/	3	16-11-07	Profiel 17 (sector I)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'		Plaats: Meer – Prov. Antwerpen		Controle:	
Projectnummer: AS 07 – 008		Gemeente: Hoogstraten			
Projectcode: MEE-07-JOH		Jaar: 2007		Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Viak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F085	12	1	/	O	O	/	3	16-11-07	Profiel 18 (sector II)
F086	11	1	/	O	O	/	3	16-11-07	Profiel 19 (sector I)
F087	11	1	/	O	O	/	3	16-11-07	Profiel 20 (sector III)
F088	8	1	/	O	O	/	3	19-11-07	Profiel 21 (sector V)
F089	8	1	/	O	O	/	3	19-11-07	Profiel 22 (sector III)
F090	9	1	/	O	O	/	3	19-11-07	Profiel 23 (sector III)
F091	9	1	/	O	O	/	3	19-11-07	Profiel 24 (sector V)
F092	10	1	/	Z	Z	/	3	19-11-07	Profiel 25 (sector II)
F093	8	1	017	W	/	NEE	3	19-11-07	Overzicht spoor (sector IV)
F094	8	1	001/018	N	/	JA	3	19-11-07	Coupe
F094	8	1	001/018	ZO	/	NEE	5	19-11-07	Overzicht spoor (sector III)
F095	9	1	019	O	/	JA	3	19-11-07	Coupe
F095	9	1	019	W	/	NEE	3	19-11-07	Overzicht spoor (sector III)
F096	9	1	020	NNO	/	JA	3	19-11-07	Coupe
F096	9	1	020	NNO	/	/	3	19-11-07	Overzicht spoor (sector III)
F097	9	1	021	NNO	/	NEE	3	19-11-07	Overzicht spoor (sector III)
F097	9	1	021	NNO	/	JA	3	19-11-07	Coupe
F098	9	1	022	W	/	/	3	19-11-07	Overzicht spoor (sector IV)

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'	Plaats: Meer - Prov. Antwerpen	Controle:
Projectnummer: AS 07 – 008	Gemeente: Hoogstraten	
Projectcode: MEE-07-JOH	Jaar: 2007	
	Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F099	9	1	016	W	/	/	3	19-11-07	Spooroverzicht (sector IV)

Bijlage III: Vondst- en Monsterlijst

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijzenstraat'	Plaats: Meer - Prov. Antwerpen	Controle:
Projectnummer: AS 07 - 008	Gemeente: Hoogstraten	
Projectcode: MEE-07-JOH	Jaar: 2007	

Vondstnummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Monstercode	Profiel	Materiaal	Aantal	Tek. nr.	Datum	Opmerkingen
V001	7	1	S013	/	/	VST	1	1	14-11	silexafslag
V002	9	1	Ploeg-spoor	/	/	VST	1	/	15-11	Geretoucheerde kernrandking uit ploegspoor
V003	5	1	S003	/	/	VST	1	1	19-11	Silexafslag uit vulling spoor 003 tijdens aanleg coupe
V004	5	1	/	/	/	MNT	1	/	19-11	Opgespoord tijdens metaaldetectie uit sector III, verstoorde deel 1 cent, onbepaald, België, 19 ^e eeuw, 17mm

BIJLAGE IV: Tekeningenlijst

Projectnaam: IVO-3 'Meer - John Lijsenstraat'	Plaats: Meer - Prov. Antwerpen	Controle:
Projectnummer: AS 07 - 008	Gemeente: Hoogstraten	
Projectcode: MEE-07-JOH	Jaar: 2007	
	Toponiem: 'John Lijsenstraat'	

Tekeningnummer	Sleuf	Vlak	Profiel	Details	Schaal	Omschrijving	Tekenaar	Datum	Opmerkingen
1	divers	1	/	JA	1:50 1:20	Vlaktekeningen van sporen en coupes	Els Meirsmann Katrien VDV	12 tem. 20/11/2007	NEE

Copyright: K.F.M. Verelst (niets uit deze publicatie mag worden verspreid zonder voorafgaandelijke toestemming van de auteur)

BIJLAGE V: Veldtekeningen

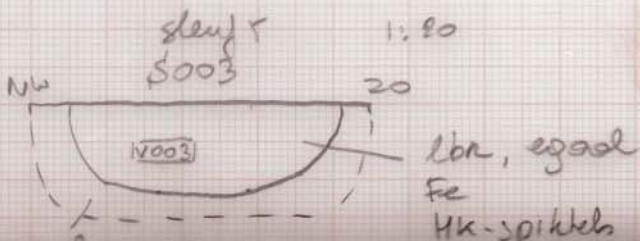
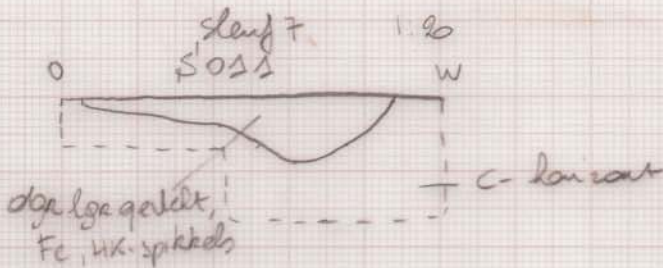
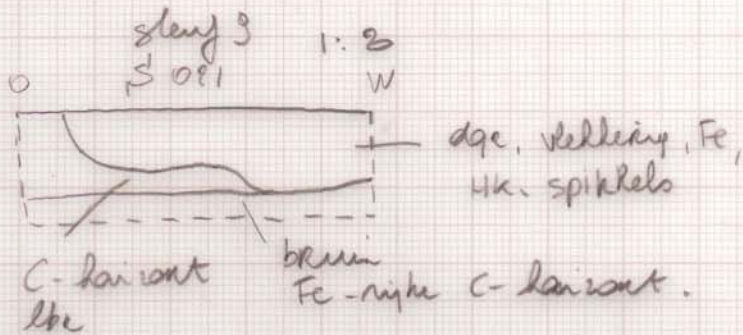
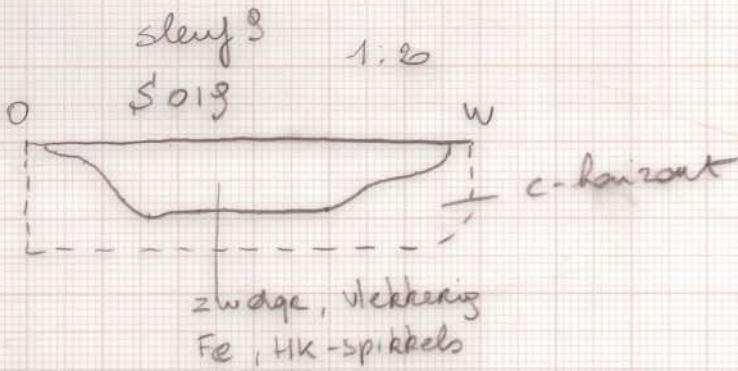
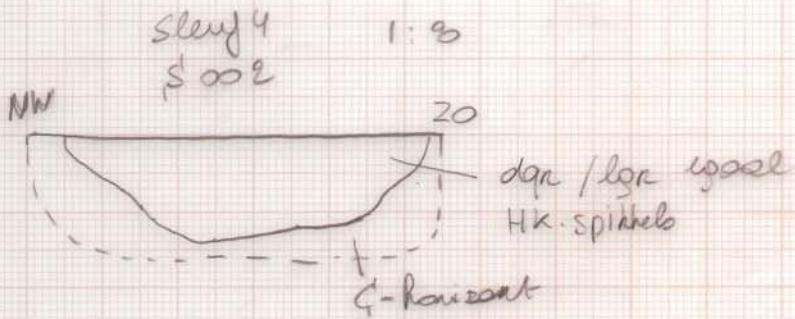
Meer - John Kysenstraat

MEE-07-JOH

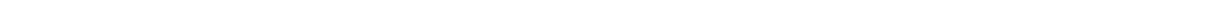
Proef sleuf onderzoek Archaeological - Solutions
schaal 1/50e - 1/20e

TEK. NR. 1.

Els Meirman / Katrien VDV

BIJLAGE VI: Lijst met gebruikte afkortingen

Lijst met afkortingen

*Meer - John Lijsenstraat Lijst met afkortingen

monstercode

BM	beerputmonster
MA	monster algemeen
MBOT	monster klein botmateriaal
MC14	monster C-14 datering
MCR	monster crematie
MD	monster dendrologie
MFF	fosfaatmonster
MHT	houtmonster
MHK	houtskool monster
MP	pollenmonster
MSCH	schelpenmonster
MZ	algemeen zadenmonster
MZO	monster onverkoolde zaden
MZV	monster verkoolde zaden

REC	recent
RPA	rij palen
RPG	rij paalgaten
RPK	rij paalkuilen
RPL	rij planken
SG	standgreppel
SS	spitspoor
SV	stortvondst
VG	vaste grond
VL	vlek/depressie
VR	vloer
VV	vlakvondst
WA	waterput
WG	weg
WI	waterput insteek
WK	waterput kern

or	oranje
rd	rood
wt	wit
zw	zwart
substantie	
gri	grind
hu	humus
kl	klei
le	leem
lss	löss
ve	veen
z	zand
zav	zavel
zkl	zware klei

interpretatie/aard spoor/ lagen / vondstomstandigheden

AA	aanlegvondst
AAPR	aanleg profiel
AL	akkerlaag
BA	balk
BP	beerput/-kelder
BV	bouwvoor
CR	crematiegraf
DLT	doorlaat (door een muur)
DR	drain
EG	erfgreppel
EV	eerste versnijding
GA	gracht
GE	geul
GR	greppel
GT	goot
INH	inhumatiegraf
HA	haard
HG	huisgreppel
HU	hutkom
KG	kringgareppel
KEL	kelder
KL	kuil

inluitsels

AS	as
AW	aardewerk
BOT	botmateriaal
BC	bouwceraamiek
BK	baksteen
BR	brons
COP	coproliet
CR	crematie
FE	ijzer/oer
FF	fosfaat
GL	glas
HK	houtskool
HUTTELM	huttenleem
HT	hout
HU	humus
INH	inhumatie
KI	kiezels
LR	leer
MET	metaal/ijzerslakken
MG	mangaan
MST	mest
NS	natuursteen
OX	oxidatie
RED	reductie
SCH	schelpen
VERBR. LM/KL	verbrande klei/leem
VST	vuursteen

aard materiaal

AW	aardewerk
BOT	botmateriaal
BC	bouwceraamiek
BK	baksteen
BPL	bepleistering
BR	brons
COP	coproliet
CR	crematie
DRN	drainagepijp
FE	ijzer/oer
FSD	flessendop
GL	glas
HK	houtskool
HUTTELM	huttenleem
HT	hout
INDET	ondefinieerbaar materiaal
INH	inhumatie
KSLK	kachelsliik
KGL	kogel
KNIKKER	knikker (steengoed/zoutglazuur)
LEIS	leesteen
LR	leer
MET	metaal/ijzerslakken
MNT	mont
MRL	mortel
MRM	marmar
MSTN	maalsteen
NS	natuursteen
PIJPAW	pijpaardewerk
PL	plaatje koper
PORC	porselein
SPD	speld (koper)
SPSCH	spinschijf
STN	steen
TGL	tegel
VERBR. KL/LM	verbrande klei/leem
VRPL	vloerplint

KS	karrenspoor
LAT	latrine
LG	laag
LO	ophogingslaag
LS	stortlaag
LV	loopvlak
MI	muurinsteek
MR	muur
MST	mestkuil
ME?	Middeleeuwen?
MU	muuruitbraak
NV	natuurlijke verstoring
OK	onderkant
ON	onbekend/onzeker
OV	oven
PA	paal (intacte paal)
PAK	paal met paalkuil (intacte paal met grondspoor)
PG	paalgat (grondspoor voormalige paal)
PK	paalkuil (grondspoor voormalige paalkuil)
PPGK	grondspoor paalgat en paalkuil
PL	plank
PS	ploegspoor

kleur

l	licht
d	donker
eg	egaal
sch	schoon
vl	vuil
zr	zeer
bg	beige
bl	blauw
br	bruin
gl	geel
gn	groen
gr	grijs

VST	vuursteen
WFG	weefgewicht

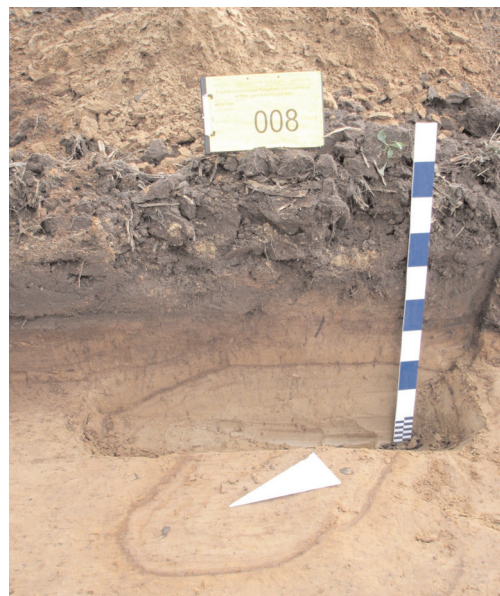
BIJLAGE VII: Bodemprofielen

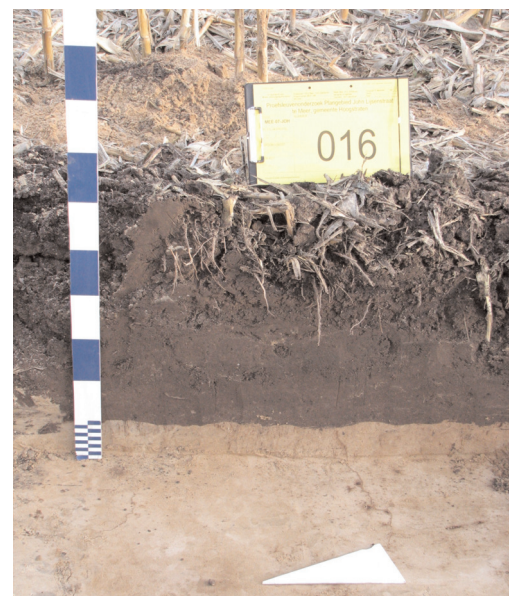
Profiel 1

Profiel 2

Profiel 3

Profiel 4

Profiel 5

Profiel 6

Profiel 7

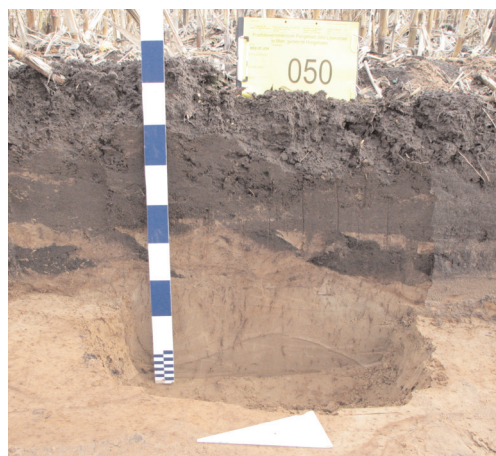

Profiel 8

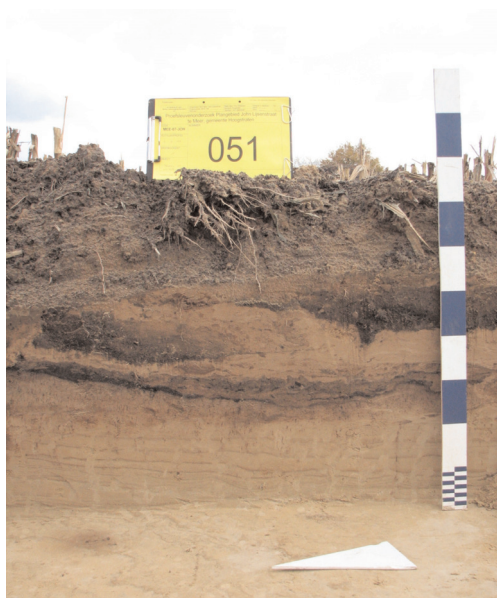

Profiel 9

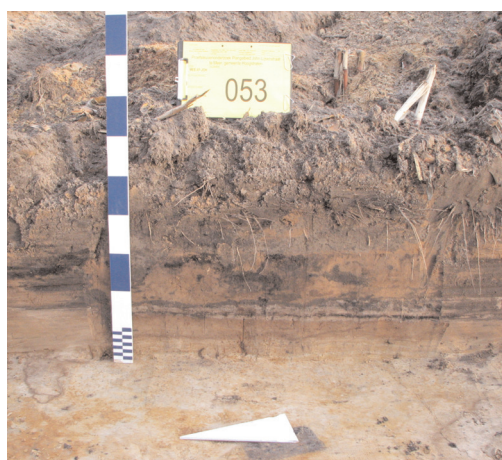
Profiel 10

Profiel 11

Profiel 12

Profiel 13

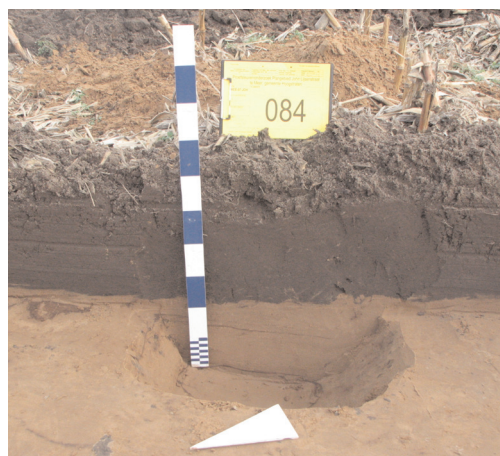
Profiel 14

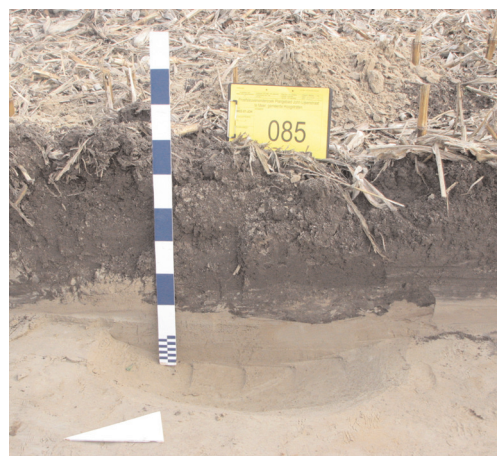
Profiel 15

Profiel 16

Profiel 17

Profiel 18

Profiel 19

Profiel 20

Profiel 21

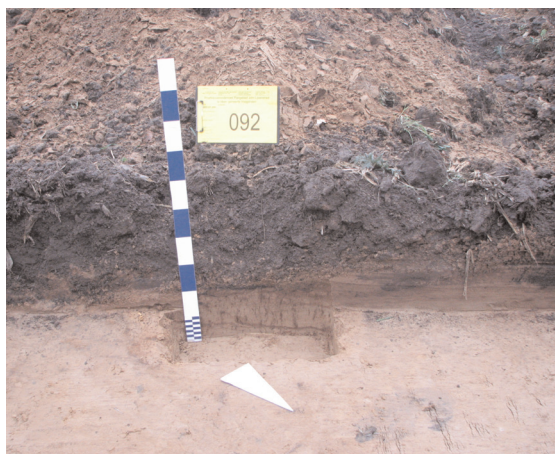
Profiel 22

Profiel 23

Profiel 24

Profiel 25

BIJLAGE VIII: Gegeorefereerd overzichtsplan

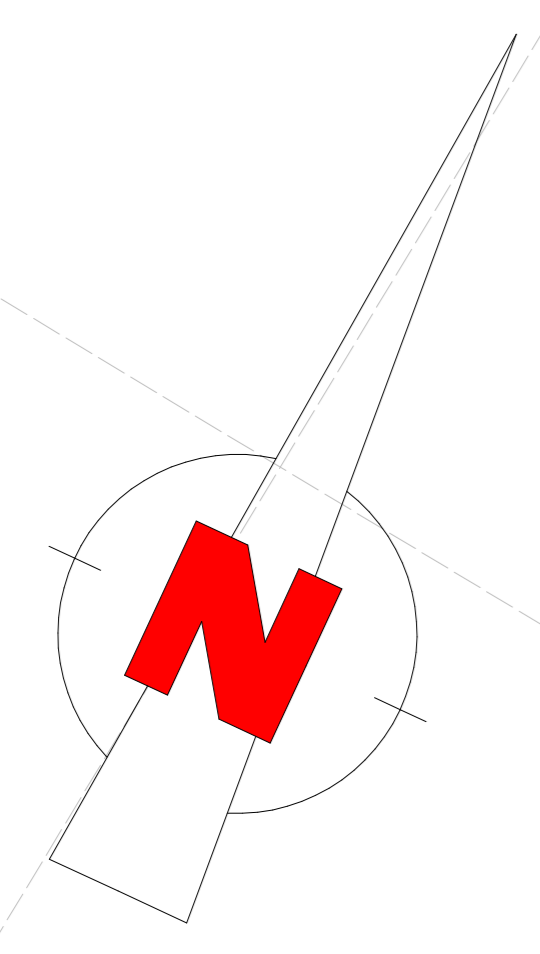

Malvé

Archeologisch onderzoek door Projectbureau Archaeological Solutions

IVO-3 Proefsleuven
Plangebied John Lijzenstraat
Hoogstraten (Meer)

Schaal 1/250

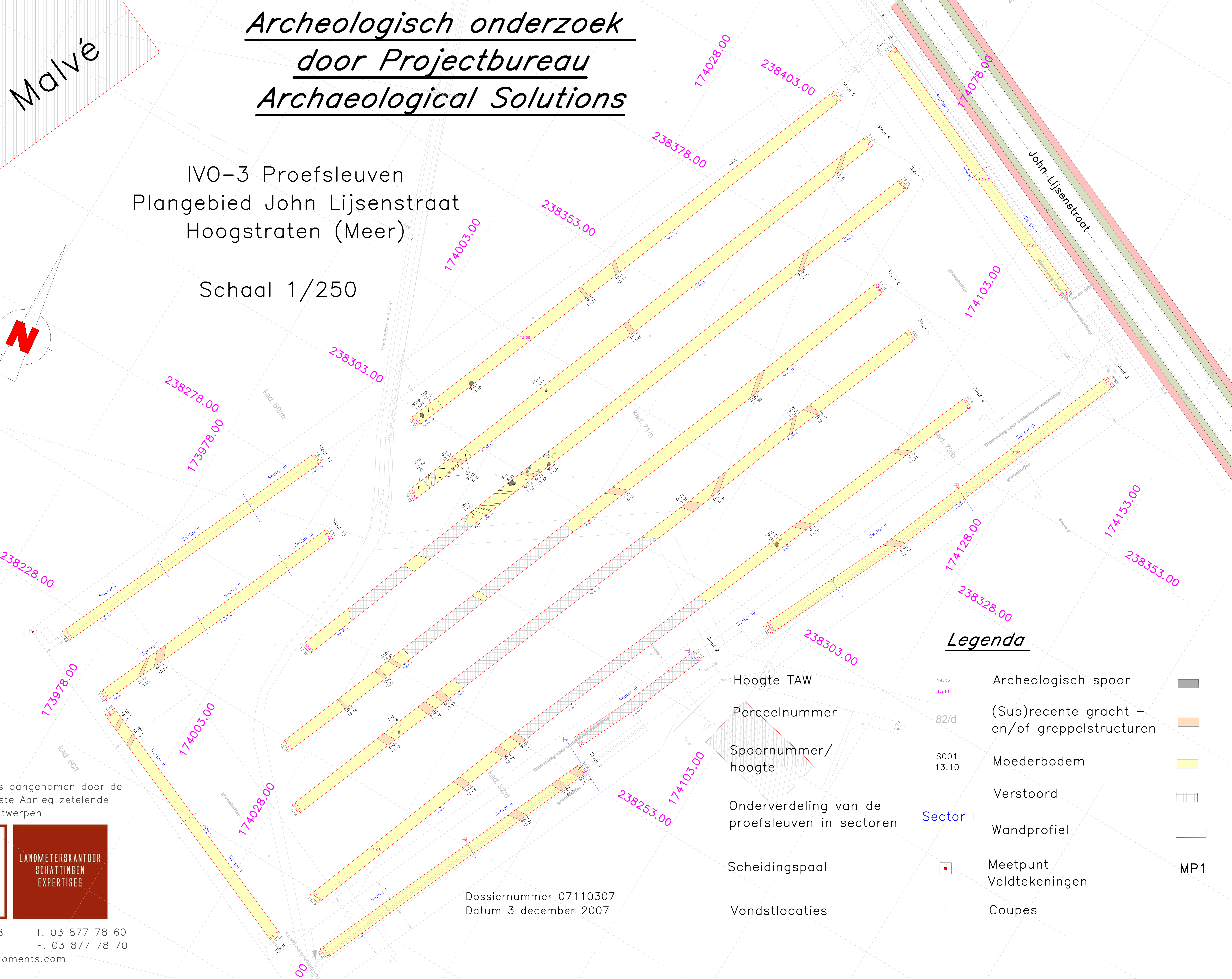

Beëdigde landmeters aangenomen door de rechtbank van Eerste Aanleg zetelende te Antwerpen

Pastoormoonslaan 8 T. 03 877 78 60
2650 Edegem F. 03 877 78 70
www.ADMoments.com

Dossiernummer 07110307
Datum 3 december 2007

Legenda

- Hoogte TAW 14.32 Archeologisch spoor ■
- Perceelnummer 13.69 (Sub)recente gracht – en/of greppelstructuren ■
- Spoornummer/hoogte 82/d Moederbodembodem ■
- Onderverdeling van de proefsleuven in sectoren S001 Verstoord ■
- Scheidingspaal 13.10 Wandprofiel └─┘
- Vondstlocaties Sector I Meetpunt ●
- Veldtekeningen MP1
- Coupes ┌─┐